

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsak torek in petek: ako je ta dan praznik, pa dan poprej. Večja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istovrstno vposlane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 v. Pošilja se tudi „Slov. Gospodinja“ posebej.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristoletna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat. za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Reorganizacije. — Boj proti jetiki. — Politični pregled. — Štajersko: Napredna zveza. Serbec in drugi. Razno. — Koroško: Razno. — Primorsko: Razno. — Kranjsko: Razno. — Prosveta.

Podlistek: Žena in socializem. — Tri dni.

Reorganizacije.

Nikdar še ni bila nejasnost v slovenskem političnem življenju tako velika, kakor je sedaj. Občna zbežanost, popolna apatičnost celih slovenskih skupin in kakor se imenujejo podobna mrtvila — to označuje pred vsem vse protiklerikalne elemente. Zaradi tega je mogoče, da se vzpenja klerikalizem tako ošabno in samozavestno po konci.

Svoj čas smo imeli Slovenci samo eno stranko: boj proti narodnemu nasprotniku je bila tista mogočna točka, ki je ujedinjevala vse slovenske sloje. Ni se šlo za svetovno naziranje, za nikake velike ideje: stali smo vsi na braniku svojih pravic.

Z istim hipom, kakor smo izpodrinjevali nemško uradništvo na slovenski zemlji, ki je bilo mogoče z onim hipom, ko smo dobili lastno slovensko inteligenco iz vrst mladine, se je pojavil tudi razcep v javnem političnem življenju. Na Kranjskem, kjer je vedel boj proti nemštvu do prvih zmag, se je zgodil tudi prvi razkol. Dobili smo liberalno in klerikalno stranko. Sledil je politični razcep na Goriškem, takoj ko je rastla narodna samozavest ob spremljajočem izpodrinjevanju laščine z mest, kjer se je imela glasiti le slovenska beseda. Na Koroškem, kjer je še danes izvečine političnih krogov zainteresovanih le na boju proti nemštvu, se bo ohranilo edinstvo najdalj časa.

In če opazujemo zdaj ta razhodišča v dvoje strank, vidimo, da je ob vsakem porodu protiklerikalna žela velike triumpfe. Naravno — na

radikalno zastavo prisegati je jako mično. Klerikalna se je omejila ponajveč na obrambo, prodirala je radikalna. V prvem hipu se je zdelo, da zasede vso javnost. Zgodilo bi se bilo tako, da so imeli liberalni voditelji več takta, več delavnosti in več dalekovidnosti. Vse politikovanje so prepustili svojim listom: tu je delal javni glas Slov. Narod, tam Gabrščekova Soča. Da ob takih razmerah ni moglo priti drugače nego do političnega ruina stranke, ki so jo zastopali taki listi, je umevno in le logična posledica obzorja in znanja oseb, ki so iskale v politikovanju za-se kruha mesto da jim je bila politika delo, študij, znanje. Ljudje, ki so imeli v sebi nekaj žilavosti, so prišli zbog te ali vsled ugodnih razmer do prve besede — ne vsled svoje dušne veličine. Prvaki pa so bili srečni, da njim ni bilo treba nič delati ter mogli tako posvečavati vso pozornost, kako pomorejo sebi.

Da so take razmere nevzdržne, je jasno. Prej ali slej se oglasio nezadovoljneži, klic po reformi postaja od dne glasnejši.

Na Štajerskem je rodila nezadovoljnost s starimi razmerami novo stranko, na Goriškem se je posrečila Gabrščeku pridobitev mladih na svojo stran, isti poskus se je na Kranjskem ponesrečil in v kratkem se dvigne tu nova stranka.

Koliko časa orjejo na Goriškem stari z mladimi, je njih stvar; gotovo pa je, da bo nova stranka na Kranjskem precej zrahljala prijateljstvo, s katerim je sprejel Gabršček nolens volens mlade v svojo vrsto. Tudi na Štajerskem dobi narodna stranka močno zaslonbo v novi stranki na Kranjskem, ako bo le-ta kos svoji nalogi in dolžnosti.

Reorganiziranje našega političnega življenja se ne bo izvršilo z umetnimi injekcijami starim strankam, (uspeh na Goriškem znači

samo prehodno dobo, torej nič trajnega), ampak z ustanovitvijo nove stranke. V prvem hipu jih nastane morda več teritorialno samostojnih: tista, ki bo najmočnejša, bo Piemont ujedinjenju vseh resnično protiklerikalnih in protiliberalnih v eno stranko. Le stranka, ki izvršuje svoje delo tako ob Muri kakor ob Adriji pomenja resnično reorganizacijo našega javnega življenja.

Da si tega vsi želimo, je jasno, kajti reorganizacija prinese v našo politiko šele pravi slovenski program. Stranka, ki bo prodirala po vseh slovenskih deželah, bo lahko šele rekla, kaj Slovenci pravzaprav hočemo. Prva posledica reorganizacije bo uničenje separatizma, drugače pa ta reorganizacija ni nikaka reorganizacija.

Boj proti jetiki.

Splošno žensko društvo v Ljubljani je priredilo v nedeljo zvečer predavanje, na katerem je govoril Dr. Demeter Bleiweis o vprašanju, kako naj delujejo naše žene in matere v boju proti jetiki. V naslednjem podajamo nekaj kratkih misli iz tega zanimivega predavanja:

Jetika je kužna bolezen, ki jo povzroča njen bacil, ki se nahaja v vseh izmečkih jetičnika. Okuženje se izvrši na tri načine: po sopilih, prebavnih organih in po izmečkih. Najvažnejše je okuženje po sopilih. Vrši se tu na dvojen način: po vdihavanju prahu, kjer so glivice tuberkuloze in po razpraševanju kapljic, napolnjenih z jetičnimi bacili. Drugi slučaj je pogostejši od prvega.

Trditev, da je jetika podedljiva, ni resnična in se da otroke jetičnikov rešiti, ako se jih začne reševati v pravem času. Jetika se otrok kaj rada prime in marsikdo, ki umrje za jetiko v mladeniških letih, jo je že imel v prvih

Žena in socializem.

Spisal Avguštin Bebel.

Žena v sedanjosti.

Nadaljni zakonski zadržki in ovire. Številno razmerje obeh spolov; njega vzroki in posledice. (Dalje.)

Mnogo mož se ne oženi, ker menijo, da jim ne bo mogoče, stanu primerno preživeti ene žene in morda iz zakona sledečih otrok. Vzdrževati dvoje žen je mogoče le najmanjšemu številu mož in med temi je dosti taci, ki imajo že dvoje ali več žen: eno legitimno in druge na skrivnem. Teh z bogastvom obdarjenih itak nihče ne pregovori, da bi ne storili tega, kar prija njih strastem. Tudi v Jutrovem, kjer velja mnogoženstvo tisoč in tisoč let kot narodna navada, je razmeroma le malo mož, ki bi imeli res več žen. Dostikrat čujemo udarjati ob veliki zvon, češ kako nenravno vplivajo vzgledi turškega haremskega življenja. Ali prezre se, da je to haremsko življenje vzdržati mogoče le najneznatnejšemu odstotku mož vladajočih slojev, med tem ko žive vsi drugi v enoženstvu. V severoafrikanskem mestu Alžir je bilo izmed 18.282 zakonov koncem šestdesetih

let le 888 takih, da je imel mož po dve ženi in samo v 75 slučajih z več kot dvema ženama. Tudi v Carigradu, glavnem mestu turške države, ne bi dobili drugačnih števil. Po kmetih so na Jutrovem razmere za enoženstvo še bolj ugodne nego pri nas. Tudi tu pridejo v prvi vrsti v poštev gmotna vprašanja, ki silijo turške kmete, da se omejé na eno ženo. Pa če bi bile gmotne razmere za vse može enako ugodne, vendar bi ne bilo mogoče poligamije splošno vpeljati, ker bi zmanjkalo žensk. Pod normalnimi razmerami sta si število mož in žen skoro povsodi enaki, torej naraven povod za enoženstvo.

Če pregledamo razmerje spolov in vseh petih delih sveta, dobimo sledeče število:

	mož:	žen:	na 1000 mož pride žen:
Evropa . . .	170.818.561	174.914.119	1024
Amerika . . .	41.643.389	40.540.386	973
Azija . . .	177.648.040	170.269.179	958
Avstralija . . .	2.197.799	1.871.821	852
Afrika . . .	6.994.064	6.771.360	968

Z izjemo v Evropi, kjer pride na 1000 glav moškega prebivalstva 1024 žensk, je raz-

merje v vseh drugih delih sveta obratno. Tudi če priznamo, da števila v drugih delih sveta niso prav zanesljiva in so pomanjkljiva zlasti glede ženstva — v deželah mohamedanske veroizpovedi bo število žensk najbrže prenizko — vendar je očitno, da število žensk nikjer znatno ne presega števila mož. Drugačne so te razmere v evropskih deželah, ki nas zlasti zanimajo. V Evropi imamo razen Italije, Bosne, Hercegovine, Srbije, Bolgarije, Rumunije in Grške povsodi drugje število žensk višje. Izmed vevlasti je to razmerje najugodnejše na Francoskem (na 1000 mož 1002), potem pride takoj Rusija (na 1000 mož 1009 žen). Najbolj nezdravo razmerje ima v Evropi Portugalska (na 1000 mož 1076 žen), za njo Anglija (na 1000 mož 1060 žen). Nekako na sredi ležita Nemčija (na 1000 mož 1039 žen) in Avstrija (na 1000 mož 1047 žen).

Eden glavnih vzrokov teh diferenc je izseljevanje, v kolikor se vdeleži tega več mož kakor žen. To nam kaže jasno Severna Amerika, kjer primanjkuje približno toliko žen, kolikor jih je pri nas preveč, in sicer vsled tega, ker gre naših izseljencev največ v Severno Ameriko in so le-ti izvečine moškega spola.

otročjih letih. Zato se mora boj proti jetiki začeti že pri otrocih, da bo imel res dosti uspeha.

Otrok postane jetičen navadno po vdihavanju jetičnih kali. Ako so starši jetični, postanejo lahko tudi otroci, ker so bolj razpoloženi jetiki. Zato morajo taki starši strogo paziti, da ne preide njih bolezen na otroke.

Okuženje se izvrši tudi po stanovanjih. Zato naj otroci ne lazijo po tleh, sicer so jetični že, ko shodijo in ker se bacili vrinejo skozi najmanjše luknjice kože. Stanovanje mora biti snažno, zlasti preproge se morajo pogosto snažiti, ker se ravno v njih najtrdovalnejše drže jetični bacili.

Za jetiko ugodna so tesna in temna stanovanja in hiše z malimi stanovanji, kjer pride mnogo otrok skupaj. Priporočati so za revnejše sloje male delavske hišice, ki so jih začeli graditi tudi v Ljubljani. Istotako je nevarnost za okuženje otrok velika tudi v šoli. Otroci, ki kašljajo, bi se morali izključiti od pouka.

G. predavatelj se je pečal nato z vprašanjem, kakšna bodi odgoja otrok, ki kažejo posebno razpoloženje za jetiko. Matere naj ob času nosečnosti nosijo primerno obleko, posebno naj nimajo moderca, ki bi se naj sploh odpravil, ker je mnogo vzrok tolikemu razširjenju jetike. Uživajo naj zdravo hrano in globoko naj dihalo. Mati, ki ima razpoloženje za jetiko, naj ne doji otroka. Ko otrok le količkaj odraste, naj se ga navadi globoko dihati z dihalno gimnastiko. Vaje v globokem dihanju naj se vrše polagoma, in sicer vedno skozi nos. Otroci naj se kmalu začno vaditi v telovadbi, veslanju in drsanju, seveda nikdar ne toliko, da bi se jih lotila utrujenost.

Kdor je razpoložen za jetiko, naj uživa primerno hrano. Pije naj mnogo kuhanega mleka ter naj se zdrži alkohola, ki mnogo pospešuje umrljivost za jetiko. Tak človek naj se ogiba slabega zraka, naj ne hodi na ples in naj si izbere primerno službo.

Govoreč o postrežbi jetičnih je poudarjal g. govornik, da se ni bati, da bi našli jetiko, ako upoštevamo higijenične zahteve. Usmiljenke mnogo umirajo za jetiko. — Temu ni kriva strežba jetičnikov, ampak pravila njih kongregacije, ki jim predpisuje gotovo nošo, posebno držanje telesa, naporno delo, da vsled tega dobe jetiko. Želeti bi bilo, da bi ta kongregacija in sploh redovi spremenili svoja pravila, ki so vzrok tolikim prezgodnim smrtim.

Izmečki jetičnega bolnika se morajo takoj odstraniti. Bolnik naj pljuje v pljuvalnik in nikdar ne v žepni robec. Ako pljuje v vato ali kako tkanino, se mora ta precej sežgati. Pljuvalnike je izpirati z vrelo vodo ali sodino razstopino.

Jetičnik mora biti snažen in kolikor mogoče izoliran. V njegovi sobi se ne sme pometati, naj ne bo preprog v njej. Soba naj bo svetla. Jetičnik imej jedilno opravilo samo zase.

Dalje se ponesreči v raznih obrtih in poklicih mnogo več moških nego žensk. Druga prikazen, ki jo posnamemo iz statističnih podatkov, je dejstvo, da dosežejo ženske v splošnem višjo starost kakor moški. V naših krajih je število dečkov do desetega leta višje kakor število deklic, in sicer sledi to neposredno iz razmerja porodov. Povsodi se rodi več dečkov kakor deklic, ali dečki pomro v večjem številu. Med 10 in 20 letom prične število deklic že presežati število fantov. Moški med 15—21 letom še niso godni za ženitev, tudi med 21—25 letom jih je že jako mnogo, ki se kot vojaki, študentje itd. ne morejo poročati, med tem ko je deklica s 15. letom še resna kandidatinja za zakonski stan. Iz raznih drugih vzrokov se odpove še mnogo moških v najzrelejši dobi zakonskemu življenju — tako je stanje ženskega sveta z ozirom na zakonsko združenje jako neugodno. Veliko število žensk je torej pod danimi razmerami prisiljenih, odpovedati se legitimnemu zadostenju svojemu naravnemu nagonu; moški si poišče in najde v prostituciji svojo zadostitev. Položaj žene bi postal mahoma drugačen, da bi se izpremenile tiste današnje socialne razmere, ki zadržujejo in onemogočujejo

Njegovih oblek po njegovi smrti ni prodajati in podarjati, predno niso razkužene.

Štatistika umrljivosti za jetiko v primeri z živečimi dokazuje:

Umrlijivost v otroških letih, v 1. in 2. je največja. Od 3. leta naprej je manjša pri moških kot pri ženskah in pada do 15. leta. Pozneje umirajo za jetiko moški bolj nego ženske vsled vplivov različnih poklicev. Sploh narašča njih umrljivost za to boleznijo. Od 60. do 70. leta ta umrljivost vobče raste, od 70. do 80. leta se pa manjša.

Končno je govoril g. predavatelj o ženitbah in možitvah jetičnikov. Če je le mogoče, naj se jim dopove, naj se ne ženijo oziroma može in naj ne nakopavajo zla sebi in rodbinam. To velja zlasti za ženske.

Politični pregled.

Volitve v Avstriji.

Novo državnozbornske volitve se razpišejo sredi meseca februarja. Volitve so določene za prvo polovico meseca maja. Vlada je sicer želela, naj bi se razpisale poprej, toda novi volilni sistem zahteva toliko priprav, da jih posebno občinam, ki imajo le majhen upravni aparat, ne bi bilo mogoče pred majem dovršiti. Vsaj tako se opravičuje vlada.

Spor med socialisti.

Že dolgo se je pripravljala spor med nemško in češko socialno demokracijo v Avstriji. Kakor poročajo razni listi, je postal zdaj ta spor tudi javen. Na Dunaju imajo v delavskem volilnem okraju Favoriten češki delavci znatno večino, vžle temu je postavila socialna demokracija tam nemškega kandidata. Na Dunaju živi blizu tretjine Čehov — dunajski nemški socialisti so proti temu, da bi se ustanovile za teh tisoče čeških otrok češke šole. Češki socialisti so pripravljani zdaj na največji odpor. Ako nemški socialistični voditelji ne odnehajo in ne priznajo teh upravičenih zahtev, je prav gotovo, da nastane v socialni demokraciji tak spor, da bo najhujših posledic za celo stranko.

V Bolgariji vre.

Razmere v Bolgariji že dolgo niso take, kakor se splošno misli. Revolucionarni elementi dobivajo vedno več privržencev, na čelu tega gibanja stopa zlasti akademična mladina. Na čelu vlade, kot zvesti podaniki kneza Ferdinanda, stoje elementi, ki so najhujše kompromitovani, proti katerim se je dvignilo nešteto narodnih protestov, žal brez uspeha. Da pelje tak režim do odprtega odpora, je naravno. Za nas Jugoslovane je le v interesu, če se Bolgarska otrese svojega nemškega kneza kakor vpliva vseh drugih držav, ki intrigirajo pri knezu in vladi v svojo korist in škodo jugoslovanski osamosvojitvi. — Profesorji vseučilišča bolgarskega so vsi odpuščeni, univerza je za šest me-

tisočim in tisočim mož, ustanoviti si lastni dom in legitimnim potem zadostiti naravnim potrebam. (Dalje prih.)

Tri dni.

Spisal M. P.

I.

Bila je jesen. Nebo je bilo blizu, ampak dolgočasno je bilo, zavito v meglo, ki so bile videti kakor umazane. Od severa dol je pihala hladna sapa in upogibala tista redka osušena stebela, ki so molela še tuintam iz praznih njiv in travnikov. Ptice so letale v jatah preko polja, dvignile so nenadoma in glasno kričaje letale v tropi in že na bližnji njivi vnovič sedle po tleh. Gozd je stal tih za travniki, njegovo listje je rumenelo, se sušilo in odpadalo dan za dnem. Potem so prišli kmetje, mladi fantje, mlada dekleta z grabljami na rami, grabili so ga na kupe in se smejali in šalili. Kadar se je storil mrak, so naložili listje na vozove in so peljali potem proti vasi. Dekleta so šla včasih daleč zadaj, pele so dolge pesmi in čakale na fante, ki so prihajali naglo za njimi in jih objemali krog pasa in polagali dlani na mlade in skoro trde grudi.

secev zaprta, mnogo študentov so utaknili v vojaško suknjo.

Volitve v rusko duno.

Vrše se jako počasi. Do 5. februarja je bilo izvoljenih pri prvih volitvah volivnih mož 4626 monarhistov, 8239 zmernih, 635 kadetov. Mali posestniki in kmetje so izvolili 288 reakcionarcev, 218 kadetov, progresistov in socialistov, 3 social. revolucionarce. Veleposestniki so izvolili skoro same člane monarhistične desnice, meščani pa kadete in pristaše skrajne levice. Preden bo konec, bo minulo še marsikaj tednov.

Štajersko.

Napredna zveza.

Dopis iz Štajerske.

Politično življenje štajerskih Slovencev je bilo do zadnjega časa popolnoma neorganizirano. Slovenska politika se je gibala v začaranem krogu; neracionalno je zapravljala idealno imetje, kar ga je zbralo preporodno delo v letih sedemdesetih. Narodno idejo, s trudom pridobljeni inventar političnega prebujenja, je premenila v narodno frazo in se od nje redila leta in leta in jo spravljala ob kredit. Roparsko gospodarstvo je bilo to v slovenski politiki, doba političnih epigonov.

V notranjosti je bila silno medla ta politika; vstrezati je hotela vsem družabnim slojem; ugajati vsem nazorom, toda vstrezala in ugajala ni nikomur. Svojo grdo revščino in svojo veliko sramoto je zakrivala s figovim perescem radikalno-narodne fraze, kakor je to navada.

Te zadrege, to siromaštvo slovenske politike na Štajerskem ni ušlo ostrim očem med nami raztresenih Nemcev. In izšla je inicijativa iz nemških advokatskih vrst, ki so, hoteč si postrani na deželi zasigurati klijentelo, pred sedmimi leti ustanovili „Štajerca“, list pisan v slovenskem jeziku in v nemškem duhu, ki zasleduje namen pod odejo odločnega liberalizma gojiti med Slovenci narodno odpadništvo. Tekom sedmih let so se s premišljenim delom precej krepko uveljavili: od 25 občin v ptujskem okraju jih imajo 15 v svojih rokah in pri petih okrajnih volitvah so v tem času zmagali. Njih moč se je opirala seveda v prvi vrsti na podeželske izkoriščevalce; toda če stojimo s to sorto ljudi v še tako ostrem socialnem nasprotju, sedanja družabna organizacija jih ne more pogrešati in narodna taktika jih mora reklamirati zase.

Vspehi dosedanjega dela, ki so bili tem večji, ker ni bilo na slovenski strani protidela, so dali ljudem okrog „Štajerca“ pogum in pretleko nedeljo so se zbrali k ustanovnemu shodu, na katerem so organizovali stranko naprednih Slovencev, „katerim je ljubezen do nemštva prešla v meso in kri.“ Podlaga novi stranki,

Jutro je bilo pusto in dolgočasno. Vsa daljava je bila zavita v meglo, vse nebo, ki je bilo videti, kakor bi se bilo nižalo bolj in bolj. Po mestnih ulicah so še gorele ponekod slabotne svetilke, vežne duri so bile še povsod zaprte in po cesti je šlo tuintam komaj par delavcev.

Peter Kocijančič se je stresel, ko je stopil na ulico, menda vsled mraza ali tudi morda vsled vlage, ki se je prijela obraza kot pajčevina. Privzdignil je ovratnik svoje suknje, popravil je nanosnik, pogledal gor in dol po cesti in odšel potem gor proti kolodvoru s svojim navadnim in lenim korakom.

Ko je šel mimo visokih in zastrtih oken, se je domislil na tiste tri sestre, ki žive za njimi in so mu bile včasih zelo drage. Zlasti ena z velikimi temnimi očmi, v lica zarjavela in v hoji trudna, nekako strastno lena. Ta je bila zgodba brez konca, ampak vsakdanja. Človek pride, se seznanj, zabava, kolikor je primerno, in potem se umakne tistemu, ki že prihaja. Kako je vsakdanje, Bože moj, in kako za posameznika včasih čisto na tistem silno žalostno! Ostal bi, privadil se je na oči, na lica, na roke, na glas, ali oči in lica in roke in glas — vse

ki se imenuje „Napredna zveza“ je agrarni program.

Značilno za hinavščino, ki so jo v nedeljo krstili za „Napredno zvezo“ je dejstvo, da je ustanovnemu shodu „Stranke Slovencev“ predsedoval na nemško nacionalni program voljeni deželni poslanec Stieger in da so shod drugi nemško nacionalistični državni in deželni poslanci pozdravili.

Štajerčeva hinavščina je imela — kakor rečeno — doslej lahko delo, ker na slovenski strani ni zadela ob resen in organizovan odpor. Z ustanovitvijo narodne stranke je ustvarjen ta odpor: radikalno-naprednemu prosvetnemu in organizatoričnemu delu potom časopisja, shodov in v gospodarskih, političnih in družabnih društvih se bo brezdvomno posrečilo razkriti in izkoreniniti to brezmejno politično hinavščino.

Sernee in drugi.

Celje 2. februarja 1907.

V svojem članku „Nemški mejnik v slovenski zemlji“ sem celjskemu rodoljubi in prvaku dr. Srneču očital nekaj njegovih narodnih dejanj, ki so celjskim Slovincem v spodtiko in v javno pohujšanje, ki so javna tajnost v mestu Srnečevega delovanja in ki niso nikakor v povzdigo njegove priljubljenosti in politične veljave. S tem sem pokazal svojo ljubezen do resnice, zakaj meni ni bilo do ničesar drugega, kakor da sem podal celjskemu politiku priliko pred javnostjo zavreči vsa očitavanja, ki krožijo med njegovimi slovenskimi someščani, o njegovi delavnosti nesebični, o njegovem narodnjaštvu požrtvovalnem. — Bilo je brez hinavščine in brez vsakega postranskega namena moje prizadevanje, da bodi med nami jasna in čista odkritosrčnost, podal sem dr. Srneču priliko, da se opraviči pred javnostjo raznih očitkov, in da tako zopet pridobi zaupanje v oči svojega naroda, ki je zadnji čas toliko trpelo.

V svojem popravku je popravljal malenkosten in nestvaren. Po mojem citatu je „D. W.“ prinesla v številki od 13. sept. 1906, št. 73, da je bila letnica premenjena, je krivda stavčeva. To pač dr. Srniec popravlja, a v stvar samo se ne spušča. Dr. Srniec nikakor noče priznati, da bi bil on, vodja celjskih Slovencev vedel, da bo prodani svet služil za šulvereinsko šolo! To je jako slabo znamenje za njegovo politično bistrovidnost, in le težko morem to verjeti, ako se spomnim dr. Srnečevega smeha, ko je oni svet prodajal Nemcem, in ko je pripomnil, da bi dobili Nemci svet še ceneje, ako bi na novi šoli poučevali dvojezično, ter da je še potem, ko mu je bilo že dobro znano, čemu bo rabil prodani svet, v isti namen prodal še g. Westenu kos zemljišča „Dijaškega doma!“

Pri tej famozni prodaji, so šli poleg Srneca še drugi celjski prvaki Nemcem zelo na roko, v prvi vrsti dr. Brenčič. Ta je pred skle-

pom predpogodbe vedel o novem nemškem podjetju. „D. W.“ je pisala 23. sept. 1906. sledeče: „G. dr. Brenčič pride neko predpoldne na mestni stavbni urad, da tu poižve nekaj glede dotičnega stavbnega zemljišča, in je tam vzbujalo skrajno neljubo začudenje, ko se je o tem kazal zelo dobro poučenega, da je Nasko le posredovalec, a mestna občina pravi kupec. Vendar je bil g. Nasko že naslednji dan v prijetnem položaju, da je mogel pokazati ž njim sklenjeno predpogodbo. — Zelo ljubeznjiv je bil tekom prodaje z Nemci tudi notar Baš. „D. W.“ mu daje spričevalo „sehr liebenswürdig“.

In dalje! Vzemimo, da dr. Srniec ni vedel, o nemškem zavrtnem in pogubnem podjetju, o katerem so vedeli v Gaberjih navadni in priprosti lastniki zemljišč, da hočejo namreč Nemci zidati v Gaberjih nemško šolo, ter so zato ponudili svojo zemljo za pretirano visoko ceno naprodaj, da so se pogodbe razbile. Torej to edino dr. Srneču, ki hoče veljati za stražnika in varuha našega posestnega stanja, ni bilo znano!

Mož je šel in prodal Nemcem svet za šulvereinsko šolo, in sedaj se roga vse nemško Celje našim prebrisanim voditeljem! Vidite, dr. Srniec, priznali ste sami svojo kratkovidnost, da so vas Nemci neusmiljeno potegnili, in kako boste vi varovali naše interese napram tako bistrim nasprotnikom? „Kar so čivkali vrabci na strehi“, se roga „D. W.“, tega ni vedel voditelj Slovencev.

In še dalje! Recimo, da dr. Srniec ni vedel, v kak namen bo rabilo prodano zemljišče. Sedaj odgovarjam s tem, da je sploh vsaka prodaja slovenske zemlje v nemške roke na pragu mesta Celja, komaj 10 minut od celjskega magistrata, narodno izdajstvo najhujše vrste! Če narodni prvak tako dela s slovensko društveno zemljo, kdo more zameriti preprostemu kmetu, ako proda svoje polje „Südmark!“ In mi naj zmagamo v Celju, ko se Nemci izven mesta trumoma naseljujejo in kupujejo slovensko zemljo!

Dokler imamo take može na krmilu, kakor je pravkar omenjena žalostna trojica dr. Srniec, dr. Brenčič in Baš, potem je vsak napredek izključen. Z nazori teh mož, z njihovo politiko pobeljenih grobov padamo v grob.

Ker se ravno razgovarjamo z dr. Srnečem, še nekaj! Nadaljnje javne tajnosti o njegovem delovanju za narod so isto tako zelo lepe. Ali si je res dal plačati od „Južnoštajerske hranilnice v Celju“ svoje politične shode v svojem volilnem okraju za svojega kandidiranja v deželni zbor?

Pri nas so to javne tajnosti: z molkom se jih potrjuje. S tem ima pa Dr. Srniec javno priliko, da se jih opraviči, ako je to mogoče. Dr. Srniec se torej ne more nad nami ne jeziti, ne pritoževati, ako je njegova vest res čista.

A.

Štajerski deželni zbor. Slabo gospodarstvo nemške ljudske stranke pod vodstvom

„Abduramana sem videl!“

Pogledal je na Kocijančiča in pomežiknil.

„Abduramana . . .“

Kocijančič se je začudil, in kipar je pojasnil, da je to Kocijančičeva dulcineja, ki hodi s šobo mimo njega in poveša pri tem oči.

Pesnik Glinca, ki je bil majhen in bled kakor vosek, se je pri tem smejal s tenkim in zvonkim smehom tako od sreča, da je komaj prišel do glasu.

„Imenitno, imenitno! . . . Abduraman . . . imenitno“ . . .

Ves zasopel je ponavljal, smejal se zopet z nova in tolkel s palico ob tla.

„Črne misli misli Abduraman . . .“

Kipar je citiral verz, delal šobo in šel par korakov grdogledo strmeč v tla.

Slikarja Janez Košenila in Pavel Planinar, ki sta stala ob strani, nista tega pogovora niti čula. Govorila sta o grajščaku na Vrhovini docela resne stvari.

„Ali mi je kaj zapustil? . . . Denarja je imel ko pečka in meni je bil sploh naklonjen.“

Košeniila je govoril tiho, skoro šepetaje, kadil je cigareto in nadaljeval kakor v sanjah s sladkim smehljajem na ustih.

sedanjega železniškega ministra dr. Derschatte je spravilo deželo v silno obupen položaj. Deželne finance se bodo dale ozdraviti le z zvišanjem že itak visokih deželnih doklad. Tega pa si vodilna stranka tik pred volitvami ni upala pripoznati, bala se je pokazati svojo politično nesposobnost. Zategadelj se je na vse kriplje upirala sklicanju deželnega zbora, dočim sta konservativna stranka in ustavoverno nemško veleposestvo baš pred volitvami hotela razgaliti politične talente vodilne stranke in sta v ta namen storila pri vladi primerne korake. Brezvspešno seveda, ker član vlade dr. Derschatta neče nastaviti svojega hrbta zaslužnemu plačilu. — Eno je gotovo: darilo v obliki zvišanja deželnih doklad nam ne odide in tedaj se bo nudila slovenskim strankam in poslancem ugodna priložnost, da pokažejo nemško nacionalno stranko v pravi luči.

Državnozborske volitve v Celju in Mariboru. Volitve še niso razpisane in vendar se stranke že marljivo pripravljajo na volilni turnir, ki se vrši v prvi polovici majnika. — Zaupni shod Celjanov in zastopnikov ostalega volilnega okraja je skoro soglasno sprejel kandidato Marekhla, ki je povdarjal svoj radikalni nacionalizem in obetal uradnikom, učiteljem in obrtnikom paradiz na zemlji. Meščanski učitelj Aistrich, ki je glasoval proti Marekhlovi kandidaturi, se še ni izjavil, da li sprejme kandidato ali ne. — Za mariborski mestni okrajsta dosedaj priglasila kandidato nacionalec Washtian in socialni demokrat Resel. Slovenci so v tem okraju v silni manjšini, tako da ima samostojna slovenska kandidatura le pomen sedeti slovenske glasove, katerih je nedvomno 400—500 in tako manifestirati svoj obstoj. Pri ožjih volitvah se priporoča, da Slovenci sklenjeno nastopijo za socialno-demokratskega kandidata, ki stoji na stališču narodne ravnopravnosti in tako vržejo ob tla šovinističnega kandidata. S tem dokažejo, da so mariborski Slovenci vzlic temu, da jim je po sprejetih volilnih reformi odvzeta možnost lastnega zastopstva, vendar politični faktor, s katerim je v mariborskem mestnem okraju računati. Praktično pomenja ta volilna taktika, da se nemško-šovinistični stranki v bodočem parlamentu odvzame en mandat.

Kmetijsko bralno društvo v Šmartnem pri Slov. gradu priredi dne 10. februarja v „Narodnem domu“ veselico. Spored: 1. „Eno samo tiho rožo“, mešan zbor. 2. „Dobro došli, kdaj pojedete domov?“ Veseloigra. 3. „Proletni zvuci“, mešan zbor. 4. „Bratranec“, burka. 5. „Ko zopet moje ptičice“, mešan zbor. — Sedeži 80 h, stojišča 50 h. — Začetek ob 4. uri popoldne.

Piše se nam: Glasom Posavske straže se vrši v ponedeljek 11. t. m. v gostilni g. Gregoriča v Krškem shod zaupnikov oziroma županske zveze krškega okraja, pri katerem bodo postavili (kdo?) kandidata za državni zbor. K shodu naj pridejo povabljeni. Kdo smo pa mi,

„Kako je plačal tisto moje sliko, ki je predstavljala njegovo hčer! Dvesto goldinarjev sem rekel, in on se je smehljaj in ves čas, ko mi je štel denar, se je smehljaj, kakor bi opravljal najslajše delo v svojem življenju. Ampak kakšna je bila tista slika, kakšna je bila Anica! . . . Nikoli več od tistih dob nisem dosegel samega sebe.“

Ob koncu se je Košenila zresnil obraz, utihnil je in videti je bilo, da se je nekam zamislil. Planinar je popravil klobuk in utrnil cigareto.

„Lahko je slikati Anico . . . hm, lahko. Jaz mislim, da bi jo napravil kar tako — po spominih.“

Planinar je napravil z roko po zraku par potez, pomislil je za hip in se je nato okrenil k trojici, ki je stala v krogu poleg.

„Kako pojedemo za pogrebom?“ — je vprašal. „Vsi za krsto, kaj ne bo imenitno?“

„To se pravi za domačimi“ — je popravil kipar in premaknil smodko iz enega kota ust v drugega.

„Ti boš molil“ — je rekel nato Glinca in ga pocukal za rokav. „Ali znaš rožni venec?“

se dolgočasi, vse je mlado, dovtetno, vse želi novosti in tam zadaj že nekdo prihaja.

„Kaj ti je, ljubica?“

In njene oči se povesejo v uljudnem smehljaju in rame se zganejo v sladki nevednosti.

„Pozdravljena, nezvesta!“

In njena roka se nudi nekako sama od sebe, smehljaj na obrazu razlaga uljudno zadrego, oči, ki so povešene, pričajo o skriti zadovoljnosti . . .

Peter Kocijančič je bil dospel na postajo, kjer je bilo zbranih čvetero njegovih drugov. Prvi je bil kipar Struga, ki je nosil dolge lase, črno mahadravo kravato in pozimi in poleti močno, zakrivljeno in z ostro konjico okovano palico. Grizel je z zobmi smodke, pljuval nedostojno po tleh in se navadno norčeval iz drugov. Pripovedoval je vedno, da se bo bogato oženil. Neka večja srečka in bogata ženitev — to dvoje je popolnoma spolnjevalo in zadovoljevalo njegovo bodočnost.

Tisto jutro je kadil viržinko, hodil po čakalnici gorindol in se opiral pri tem enakomerno na palico. Včasih se je vstavil tik drugov, oprl zadaj palico ob tla, se naslonil nanjo in izpregovoril z nekoliko ironičnim smehljajem.

menda nismo vredni povabljeni biti!? Tu se vidi zopet stara liberalna komanda. Kdo bo pa volil? Ali morda 5 županov; ali nimamo splošne volilne pravice? Če hočete kandidata postaviti, morate nas volilce vprašati; ali morda mislite, da nas boste na volišče gnali kot kostrune. Mislim, da ne. Tedaj 11. svečana 1907. vsi volilci krškega okraja na krov k Gregoriču, da jim razložimo, kdo bo volil.

Brežiški Slovenci vabijo na veseli sestanek in ples v nedeljo, dne 10. februarja 1907. v brežiškem „Narodnem domu“. Igrala bo vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 96 iz Karlovca. Maske in kostumi dobro došli! Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 K od osebe.

Hotel „Pri zamorecu“ v Mariboru je kupila tvrdka Reininghaus za 115.000 K.

Koroško.

Celovski Mir prinaša v svoji zadnji številki dopis iz Štajerskega, kjer se izraža dopisnik precej neprijazno o Našem Listu in njega stališču napram celi takozvani „koroški politiki“. Res so izšli v Našem Listu nekateri članki, ki so jih sprejeli v Celovcu z veliko rezervo in se poskušali celo z norčevanjem, ali če tudi niso prijali Miru, lahko vse prizadete gospode mirno zagotovimo, da so našli oni naši članki odziv pri vseh slovenskih trezno mislečih politikih. Mi vemo prav dobro, da z glavo ne gre skozi zid — in to naj pomislijo tudi celovski krogi in oni štajerski dopisnik, ki se poskuša z neko ironijo glede Našega Lista. Mi nismo nikjer zapisali „na pogibelj s klerikalci“, pač pa — in to ima pravico vsakdo — da je potrebna poleg obstoječe klerikalne stranke na Koroškem še napredna za vse one kroge, ki iščejo danes naprednost v nemškem taboru. Ali pa je tem Mirovim rodoljubom ljubši Nemeč-naprednjak kakor Slovenec-naprednjak? Če so celovski krogi tako prepričani v zmago s svojimi ideji, da hočejo principiarno ubiti vsakogar, kdor ni z njimi, potem naj puste nasprotnike, da shirajo na lastnem programu, ako se zdi le-ta Miru tako ničev.

V Celovcu se naseli kot odvetnik dr. Ferdo Müller, doslej odvetniški kandidat v Ljubljani. Nemški listi so seveda dvignili takoj velik krik. Na Koroškem je še precej krajev, kjer bi lahko vspeval slovenski odvetnik. Tako mesto bi bilo n. pr. Beljak.

Volilna reforma je prinesla tudi med koroške Slovence precej novega življenja. Toliko gibanja ni bilo pred volilno reformo nikdar, kakor je doslej. Ustanovilo se je že več novih društev, vršilo se je precej shodov, nekaj občin so si osvojili Slovenci zopet nazaj. Ni to edina pot do uspeha? Ne javkanje, ampak delo reši koroške Slovence.

Glinca se je zasmeljal zopet s tenkim visokim glasom, s palico je vdaril parkrat ob tla in zatrjeval kiparju svoj navadni izraz.

„Imenitno... ampak imenitno!“

V čakalnici se je bilo nabralo takrat že polno ljudi in tudi novi so prihajali po vrsti. Vsi so bili tihi in mirni, menda še zaspani, ker je bilo zgodaj. Mogoče je, da je vplivala nanje tudi tista pusta megla, ki je ležala zunaj po mestu.

Ko so sedli v vlak, se je začela kmalu ta megla trgati. Vrhov drevja se je še ovijala v daljavi kakor čunje, a naposled se je izgubila brez sledu. Dvignila se je bila namreč in zastrla nebo, a tam jo je prodrlo solnce. Ali to solnce je bilo vodeno, brez toplote, brez moči so sijali žarki, kakor pogledi so bili, ki ne vsele in ne žaloste, ampak so brez pomena.

Okrog poldne se je pokazal izza ovinka na holmu grad, kjer je vihrala s stolpa črna zastava. Tako zastarelo in tako črno je bilo grajsko zidovje, da jo je bilo komaj mogoče od njega razločiti. Pomagal je veter, ki jo je zavihljal včasih visoko kvišku in jo dvignil tudi nad streho.

Vlak se je vstavil za par minut na neznan postaji ob rebri, del potnikov je izstopil, odšel počasi po beli cesti navkreber in se izgubil na vijugasti poti. Vlak je bil takrat že daleč, in komaj se je še čulo težko sopihanje.

(Dalje prih.)

Primorsko.

Časnikarska dostojnost. Ko so imeli goriški liberalci svoj strankarski shod v Gorici, niso vedeli klerikalci, kako bi ponižali in osmešili vdeležnike tega shoda. „Gorica“ je pisala v najnižjem tonu, ki je mogoč — zdaj je prišla z istim tonom „Soča“. Vdeležnike na klerikalnem shodu pita z naslovi, ki se jih spodobni ljudje ne poslužujejo. Seveda se tudi „Gorica“ ob tej priliki postavlja na posebno skrajno stališče. S poudarkom imenuje svoje ljudi „poštene može“ — kakor da je vsak protiklerikalec nepoštenjak. Da se taka praksa uveljavlja pri „Gorici“ in „Soči“ in potem tudi v našem celem javnem življenju, ni krivo družega nego jako nizka inteligentnost ljudij okrog obeh listov. In ljudem s tako majhnim obzorjem naj sledi naš narod?

Reorganizacija Gabrščkove stranke utegne ostati samo na papirju. Stranka nima niti lastnega glasila, niti se ne kaže, da bi se v praksi vodstva narodno-napredne stranke kaj izpremenilo. Da je prišlo do reorganizacije, ki naj znači neko sklopilo starih z mladimi, in je unesel s tem Andrej Gabršček prav v usodepolnem hipu svoje kosti na varnejša tla, kakor je bilo to doslej, se imamo zahvaliti edino le nevtralnemu stališču, ki stoji na njem v zadnji dobi dr. Henrik Tuma. Da je ta gibal, bi do reorganizacije gotovo ne prišlo, ker bi se izvršil politični preobrat preko Gabrščeka. Andrej Gabršček je dolžan dr. Tumi velike hvale; tako je bilo nekaj in je tudi sedaj.

Za volitve so se že skoro vse stranke pripravile. V nekaterih goriških volilnih okrajih kandidirajo tudi socialisti. Velike upe si delajo klerikalci; pa tudi Gabršček misli na zmago: strankin sklad, ki mu stoji na razpolago, bo znašal že blizu deset tisoč. S to svoto je mogoče razviti precej obsežno agitacijo. Tudi vstop nekaterih mladih v njegov tabor utegne imeti dobre posledice. Če ni Gabršček dalekoviden politikar, politični mešetar pa je gotovo prav dober; njegov kranjski drug dr. Tavčar ni bil tako premeten v svojih potezah.

Črevljarska zadruga v Mirnu. Članek pod tem naslovom, izišlim v predzadnji številki Našega Lista je ponatislila celjska Domovina skoro v polnem obsegu obenem pridružuj se nasvetom, izraženim v našem članku. Želeti bi bilo, da se nameravana zadruga res osnuje v takem smislu kakor je bilo nasvetovano.

Izvrševalni odbor nar.-napredne stranke na Goriškem se je že konstituiral. Predsednik je postal zopet Andrej Gabršček. Podpredsednika sta župan iz Prvačine, Fran Furlani in župan iz Nabrežine, Ivan Caharija. Nekaj odborniških mest so dobili tudi mladi. Ali v njih prid ali škodo, se pokaže kasneje.

Kranjsko.

Za volilno in zborovalno svobodo. Točke zakona v varstvo volilne in zborovalne svobode, ki je eminentne važnosti zlasti z ozirom na razmere, vladajoče na Kranjskem, se glasijo tako-le: Kdor namenoma sam ali v zvezi z drugimi prepreči volilni shod, ki je bil sklican v svrhu, da se čujejo kandidatje in se vse potrebno dogovori glede volitev, ali kdor razbije pod društveni ali zborovalni zakon spadajoči shod, ki je bil zakonito sklican v svrhu razpravljanja o javnih zadevah, stem, da zabranjuje vstop k udeležbi upravičenim osebam, da neopravičeno vdere na zborovališče, prepodi navzoče ali one osebe, ki vodijo zborovanje in so poklicani skrbeti za red, ali da se s silo upira formalnim ukrepom, nanašajočim se na tok zborovanja, se kaznuje radi prestopka z zaporom od enega tedna do treh mesecev. Pod obteževalnimi okolnostmi se kaznujejo ti prestopki s strogim zaporom do šestih tednov. Pri shodih, ki se ne presojujejo po društvenem zakonu, je smatrati sklicatelje kot za one osebe, ki so poklicane v

to, da vodijo zborovanje in skrbje za red. Kdor se vedé neopravičeno udeleži zborovanja, ki je omejeno na volilce ali na točno določene skupine volilcev, na člane kakšnega društva ali na povabljene udeležence, in ga vkljub pozivu oseb, ki so poklicane v to, da vodijo zborovanje in skrbje za red, ne zapusti, se kaznuje z denarno globo od 10 do 200 kron.

Vedno nove pritožbe je čuti od strani občinstva v zadevi oddaje tajniškega mesta v Slovenski Matici v Ljubljani. — Kakor znano, je bilo to mesto po odstopu bivšega tajnika g. Evg. Laha razpisano z letno nagrado 1600 K. Oglasilo se je osem prosilcev, med temi nekateri, katerih mladost, agilnost in vestnost je notorična. Ali mesto je dobil star, doslužen uradnik, ki ima že itak lepo penzijo. Tudi naše mnenje se strinja s temi pritožbami, da je Slovenska Matica pač lahko previdneje postopala pri tej oddaji. Sicer pa je pogodba z novim tajnikom za sedaj le provizorna in mogoče je, da postane odbor med tem boljšega mnenja.

Volilna reforma za ljubljanski občinski svet je zopet odstavljena z dnevnega reda. Dve leti jo že zavlačujejo, pa zdaj — je zbolel še referent. Nekaj časa bo treba torej že še počakati.

Kandidat v Ljubljani. Zanesljivo se zatrjuje, da kandidirajo v Ljubljani socialni demokratje znanega slovenskega pisatelja in socialista Etbin Kristana, ki kandidira tudi na Koroškem.

Viktor Parmovo razglednico izdeluje Maksim Gaspari, živeč zdaj v Monakovem.

Snega je v Ljubljani po nekaterih cestah kar cele barikade. So taki skladi potrebni za lepoto in zdravje?

Zelezničarji so priredili v steklenem salonu kazine v torek zvečer svoj ples, ki je uspel jako lično. Vsi prostori so bili zasedeni do zadnjega kotička. Zabavi je prisostvoval nekaj časa tudi župan Ivan Hribar.

Prosveta.

Akademija. Na Svečnico je bilo kakor smo že poročali prvo predavanje hrvatskih vseučiliških profesorjev. Govoril je profesor dr. Šišić o geografskem pomenu Dalmacije, njenem zgodovinskem razvitku in historični opravičenosti njenega priklopljenja k Hrvatski. Govornik je znal vzbuditi v poslušalcih mnogo zanimanja do predmeta ter je bil še pred predavanjem deležen presrečnih ovacij. — Dejstvo, da je Akademija začela prirejati vseučiliška predavanja, je zelo hvalevredno in epohalnega pomena za naš kulturni razvoj. Odpira se nam najkrasnejše obzorje, začel se je enkrat resno realizirati naš program kulturnega zjedinenja. Dohod hrvatskega vseučiliškega profesorja v Ljubljano je zaslužil največje pozornosti, in njegovo krasno predavanje najvsestranejšega interesa. Dr. Plešiču, ki je duša najnovejšega slovensko-hrvatskega zblizanja, bodi izrečeno vse priznanje! — Prihodnjo nedeljo bo predaval dr. Fr. Marković, pesnik in estetik o našem S. Gregoriču, nadalje dr. Car, dr. Janeček, dr. Šenoa, dr. Gj. Šurmin in dr. Kršnjavi. Ta predavanja bodo trajala do Velike noči. — Ali ne bi kazalo pridobiti tudi slovenskih vseučiliških profesorjev za taka predavanja?

Akademija. V nedeljo, dne 10. t. m. predava ob 8. uri zvečer v „Mestnem domu“ profesor zagrebškega vseučilišča dr. L. Car „O vzroku smrti“. — Dr. Car je kot strokovnjak v zoologiji kustos zoološkega oddelka Narodnega muzeja v Zagrebu. Slovencem-Sokolom je znan kot podstarosta osrednjega odbora „Zveze hrvatskih sokol. društev“.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Ker za soboto vojaške godbe ni dobiti, vprizori se ta dan (nepar) interesantna Rosenowova satirična komedija „Maček spaček“, ki spada med najboljše moderne igre svoje vrste. — Operno objeje pripravlja za prihodnji teden Kienzlovo opero „Evangeljnik“, ki se odlikuje po svoji fini, moderni glasbi ter izbornem libretu.

Vse cenj. naročnike, ki še niso poslali naročnine, prosi upravnništvo, da blagovole to čim preje storiti.

Pozor starši!

Dijaški dom v Ljubljani!

s šolskim letom 1907/8.

Podatki pod naslovom „Konvikt“ poste-restante v Ljubljani.

Žene!

Zastajanje krvi itd. ozdravlja
P. Ziervas, Kalk b. Köln (Nemčija) št. 245.
Gospa G. v M. piše: „Vaše sredstvo je hitro pomagalo.“ — (Prosi se povratne poštnine.)

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznjivo.

Edino pravi je le Thierry-jev balzam

z zeleno znamko z nuno.
12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.—.

Thierry-jevo centifolijsko mazilo

za vse še tako zastarane rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3.60.
Razpošilja le proti predplači ali po povzetju.

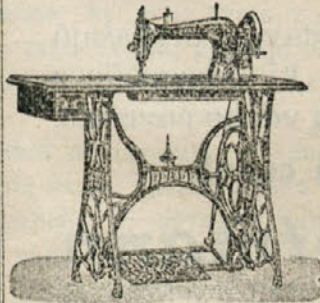
Obe ti dve domači sredstvi sta kot najboljši splošno znani in svetovno slavni.

Naročila je nasloviti na

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

PFAFF šivalni stroji so najboljši

za družinsko uporabo. Šivajo, krpajo in vezejo. Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in nazaj.

! Kroglasto ležišče !

Glavni zastopnik

Fr. Tschinkel

Ljubljana • Kočevje

Mestni trg 9. v gradu.

54

Poskusite in priporočite izdelke

Vydrove tovarne hranil v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

Najcenejša, največja eksportna tvrdka!

H. Suttner urar Ljubljana

Mestni trg nasproti rotovža, preje v Kranju priporoča svojo veliko, izborno zalogo finih

švicarskih ur

brilantov, zlatnine in srebrnine v veliki izbiri po najnižjih cenah.

V dokaz, da je moje blago res fino in dobro, je to, da ga razpošiljam po celem svetu. Na stotine pohvalnih pisem je vsakomur prostovoljno na ogled, da se lahko sam prepriča.

Prosim, zahtevajte veliki novi cenik, ki se pošlje zastoj in poštnine prosto.

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9.60, boljše vrste K 12.—, belo puhasto naskubljeno K 18.— K 24.—, snežnobelo puhasto naskubljeno K 30.—, K 36.—. Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti povrnjeni poštnini.

Benedikt Sachsels, Lobes 369, P. Pizen, Češko

Z malo glavnic

se zasluži veliko denarja, ako se z mojimi (Ekstrakti) izdeluje žganje in likere na mrzli poti. Kdor z mojimi izvlečki (Ekstrakti) manipulira, mu jamčim za najboljši uspeh. Kdor se te izvršne kupčije hoče vzdeležiti, naj pošlje svoj natančni naslov pod imenom „Prva tovarniška tvrdka 80400“ na anončno ekspedicijo Ed. Braun, Dunaj, I., Rotenturmstrasse 9.

Rimska cesta 2.

Kišlerjeva ulica 5.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani

WARBINEK-ovi
piani so neprekosljivi!

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi na posodo. Uglasevanja in poprave se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene. Petletna garancija. Prepričajte se osebno.

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki je izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjujejo prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. — Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznanje in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. — Naročajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu šte. 68 v Slavoniji.

David Seravalli

Kiparstvo in tovarna za umetljni kamen 12-14

v Ljubljani, Slomškove ulice 19

Vsa kamnoseška dela so izvršena iz umetelnega kamna.

Izdeluje cementne cevi, stopnice, podstavke, ograje, strešne plošče, različne cementne plošče za tlak, vodomete, žlebove in školjkaste izlive za vodovode, žlebove za krmo konjem in govedu, okraske, podobe, fasadne dele, plošče in tlak iz mavca za stene in strope. Zaloga blaga iz kamenine in zaloga šamotne opeke.

Zastopstvo za obočne stropne trame, patent „THRUL“.

Vse je narejeno solidno, strokovnjaški, po zmernih cenah in pod garancijo.

Tiskovine

za industrijo, trgovino in obrt od navadnega trgovskega zavitka do obširnega cenika. Tisk umetniških razglednic.

Postrežba točna.

TISKARNA KNJIG IN UMETNIN A. SLATNAR V KAMNIKU

IZVRŠUJE NAJRAZNOVRSTNEJSE ENO- IN VECBARVNE TISKOVINE IN SPREJEMA V TISK TUDI NAJOBSEZNEJSA DELA. □ □ IZVRŠITEV VEDNO □ PRIZNANO LICNA IN PO ZMERNIH CENAH. □

Založništvo

„Našega Lista“ s prilogo „Kamničan“ in „Slov. Gospodinja“ ter „Oglasnika“.

Trgovina s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Knjigoveznica.

Tri goldinarje velja poštni zabojček
brutto 5 kilo (okoli
50 do 60 kosov) **toaletnega mila (odpadkov)**
lepo sortiranega
z vijoličnim, rožnim, heliotrop, mošusovim, šmarničnim
breskvinim itd. duhom.
Razpošilja proti povzetju podjetje **Manhattan**
Budapešta, VII. Bezeredy ul. 3.

Odlikovana
v Parizu s častnim
križcem, diplomo in
zlato medaljo.

Patentirana
v 30 državah.

Streha prihodnosti!

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland-cementa in peska

Praktična! Lepa!

Trpežnejša in bolj lahka streha, kakor iz
vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:
Janko Traun
izdelovatelj cementnin na Glincah
pri Ljubljani.

Brezskrbno
družinsko srečo garantira najvaž-
nejša knjiga o preoblagodarjenju z
otroci. Z nad tisoč zahval. pismi pošilja
diskretno proti 90 v. v avstr. poštah
znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296
Lindenstrasse. 50.

Le „Zvezdna“ cikorija

iz Prve jugoslovanske tovarne
za kavine surogate v Ljubljani

je pravi slovenski izdelek!

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti
najboljše sredstvo za rast las in proti njih izpadanju **KAPILOR** šte. 2. Povzroča da
postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi.
Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zahvalnic in priznanic. Stane
poštne prosto na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se
samo od mene pod naslovom

Peter Jurišič
lekarnar v Pakracu šte. 68 v Slavoniji.

Oglejte si — **poljedelskih strojev**, slamoreznic, čistilnic,
največjo zalogo mlatilnic, gepelnov in
preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih na-
grobnih križev itd. pri

FR. STUPICA V LJUBLJANI
na Marije Terezije cesti št. 1
in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

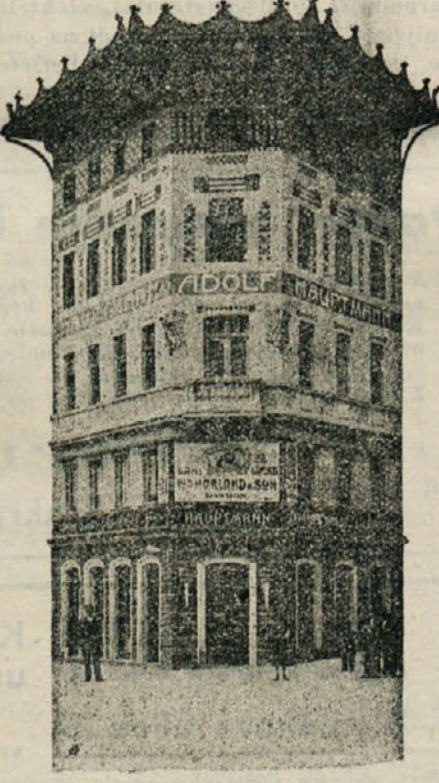
Ravnoram zamorete kupiti vsak
čas po najnižjih cenah traverze,
železniške šine, cement in vse
druge stavbne potrebščine,
razno orodje, sesalke za vodo,
vino in gnojnice, vseh vrst
tehtnice in uteži in vse druge
v železninsko stroko spadajoče predmete.

Izborna zalogo vsakovrstnih
novih in starih vin v sodih
in steklenicah priporoča

ANTON MÜLLER
vinostržec v Domžalah
(Kranjsko).

**Priporočajte
povsod
„Naš List“**

Prodajana debelo.

— Ustanovljeno leta 1832. —

Priznano najboljšo **oljnate barve**
zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z
jako majhno množino pobarvati veliko površino,
razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann
v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža,
laka in steklarskega kleja.
Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Prodajana na drobno.

Najcen. in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhem G.drosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnege društva kakor tudi listke za
vse proge ameriških železnic dobite v **LJUBLJANI** edino le pri

Edvardu Tavčarju, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Pozor! Berite!

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brez-
plačno. — Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in
Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progji iz Bremna enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo,
Singapore v Avstralijo itd.

**Krup
vzbujajoče!**

Namesto
18 K
samo
7 K

**Krasna remontoir-
Gloria-
srebrna ura**
s 3 močnimi pokrovi, bogato gra-
virana, natančno tekoča, 3letno
jamstvo, proti povzetju
samo 7 kron.

Tovarna za ure: **J. König, Dunaj**
VII., Westbahnstrasse 36-203.